

LOVÉTEI KIÁLTÓ

VII. évfolyam, 2. szám, 2005. február. Ára szabadeladásban: 8000 lej

Mielőtt a világ megváltozhatna, előbb az embernek kell magát megváltoztatnia"

Bertold Brecht

Ötvenéveseink

Írásunk a farsangzárásról a 4. oldalon

Gyertyaszentelő Boldogasszony

A római katolikus egyház Szűz Mária ünnepeként február 2-án tartja. A rómaiak Februus, illetve Pluto tiszteletére ebben az időben égő fáklyákkal járták körül a várost, s vesszővel igyekeztek egymást a bűnöktől megtisztítani. Ezzel párhuzamosan ezen a napon a keresztények gyertyás körmeneteket tartottak. A hetedik században Ildéfons toledói püspök írja, hogy "a keresztények Mária tisztulása napján gyertyákkal a kezükben, dicsőítő énekeket és zsoltárokat énekelve a templomok és a szent helyek környékén körmeneteket tartanak". A gyertyák megszentelése azonban későbbi eredetű. A szertartáskönyvekben a tizedik század előtt nem fordul elő. Európai elterjedése a tizenkettedik századra tehető. Nálunk ezen a napon először a tüzet áldották meg, és ennél a tűznél gyújtották meg a gyertyákat. Mint

más szentelményekhez, a szentelt gyertyához is számtalan hiedelem fűződött. A római katolikus családok febr. 2-án több gyertyát is visznek a templomba megszentelni. A szentelt gyertyákat otthon megőrzik, s vihar idején vagy haldokló mellett meggyújtják; gyógyításra is használják. Székelyföldön (Lövétén is) a beteget "megkerítik" vele, hogy meggyógyuljon. (Forrás: MNL. II. 358-359.)

Hamvazószerda vagy Halevőszerda

Csak váltják a gondolataim egymást, miként is írom meg, honnan induljak és hova érjek. A fogyasztói társadalom erőteljes megjelenéséről, mely nem vesz figyelembe semmilyen értéket, csak a fogyasztás növelését, vagy a keresztény értékek mai világunkban háttérbeszoru-

lásától, netán az emberi esendőség megtapasztalásától, vagy tán onnan, hogyha egy családnak volt egy kád káposztája és egy fejőstehene, az már biztos, hogy kitelelt. Nem tudom eldönteni, csak azt érzem és tudom, hogy ma a hamvazószerda már nem az önmegtartóztatásról, a saját magunk megértéséről, a méltósággteljes alázatról, lelkünk üdvéről szól, hanem a hal elfogyasztásának különböző módzatairól. Itt is átalakítottak, önmagunkkal meghasonítottak a "fejlett társadalmak", mert már a hamvazószerda lényegét sem értjük, ami nem arról szól, hogy mit szabad és mit nem szabad tenni, hanem arról, képesek vagyunk-e magamnak olyan szabályokat alkotni és betartani, ami nem csak a testi igényeink kielégítéséről szól, hanem valami többről, a szellemről, a lélekről.

Lázár László

Tanácsülések

Január

Ez esztendő első rendes havi tanácsülésére 2005. január 11-én az alábbi napirendekkel került sor:

1. Beszámoló a helyi rendőrség 2004-es évi tevékenységéről
2. A helyi tanács működési rendszabályzata módosításának jóváhagyása
3. A Phare program keretén belül kiírt személygazdálkodási pályázathoz való társulás jóváhagyása,
4. A 416/2001-es számú törvény által jóváhagyott szociális segély kiszámításánál figyelembe vett jövedelmek megállapítása és jóváhagyása
5. A 2005 januárjában lejárt bérleti szerződések felújításának jóváhagyása
6. A költségvetési forgóalap felhasználásának jóváhagyása
7. A 2005-ös évi költségvetés jóváhagyása
8. Különfélék

Az előterjesztett napirendek közül először a különfélék egy részének megtárgyalására került sor, mivel Forgács Árpádnak és Lázár Sándornak volt egy-egy olyan kérése, melynek bővebb kifejtése érdekében ők is résztvettek kérésük megtárgyalásánál. Forgács Árpád azzal a kéréssel fordult a képviselő-testülethez most már másodjára, hogy engedélyezzék egy kasszas bódé felállítását a piachid mellett a vízrejáró és a beton oszlop között. A képviselőtestület nem hagyta jóvá a falukép rombolására való tekintettel, csak az eperfa alatt már megépített bódéalapra. Lázár Sándor kérte, hogy az önkormányzat mentesítse a céget a buszok parkolási illetékének befizetése alól. Kérését azzal indokolta, hogy a piaci versenyben egyre kevésbé nyereséges a cégje, és 12 lövéteinek biztosít munkát a cégje. Az önkormányzat nem oldotta fel ezen kötelezettség alól a céget, de elvben megállapodtak, hogy a tisztesség megtartása mellett segíteni fogják a cég érvényesülését.

A továbbiakban a rendőrségi beszámoló meghallgatására került sor, mely végén a polgármester fokozottabb jelenlétre kérte a helyi rendőrőrs parancsnokát a hétvégi diszkók felügyeleténél, és a munkaprogramjuk kifüggesztését a külső ajtóra. A rendőrség és az önkormányzat együttműködése összességében jónak ítéltett, de van rajta javítani való, állapították meg a jelenlevők.

A tanács működési rendszabályzatának módosítását a törvény által kötelezően előírtak szerint módosították.

A Felső Homoródmente Kistérség kezdeményezésére egy egyeztetéssorozatba került sor a Kishomoródmente polgármesterei között azzal a céllal, hogy szervezzük meg közösen a szelektív szemétyűjtést. Ez az elképzelés kivitelezésére hozott elvi döntést a képviselőtestület, hogy ez a projekt kerüljön leadásra a Phare program keretén belül.

A szociális segély megkapását, és a segély nagyságának megállapítását a 416/2001-es törvény szabályozza. Ezen törvény értelmében figyelembe kell venni, hogy az Igénylő milyen más jövedelemmel rendelkezik. Így mezőgazdasági terület 15000lej/ha/hónap, lakás 1000lej/m²/nap, traktor 1.000.000 lej/hónap, cséplőgép 500.000 lej/hónap, aratócséplőgép 1.000.000 lej/hónap, kaszálógép 30.000 lej/hónap, forgalomba be nem jegyzett mezőgazdasági gép 500.000 lej/hónap, tehergépkocsi 1.500.000 lej/hónap, személygépkocsi 1.000.000 lej/hónap, tehén 50.000 lej/hónap, munkáló 100.000 lej/hónap, hizódiszó (2 db felett) 25.000 lej/hónap, koca 50.000 lej/hónap, bika, kan 100.000 lej/hónap, juh (5 db felett) 10.000 lej/hónap, tojtyúk (10 db felett) 5.000 lej/hónap, házinyúl (10 db felett) 10.000 lej/hónap, méhcsalád 50.000 lej/hónap jövedelemet termel.

A bérleti szerződések esetében az eddig \$-ban megkötött szerződéseket euróra módosították. Így a gyógyszer-tárat működtető cég 9 euró, a postahivatal 17,5 euró, a Harmopan RT a Középszegi malom esetében 12 euró béleti díjat fizet havonta.

A forgóalapba azok a pénzek kerülnek bele, amelyek az előző évben a költségvetésből nem kerültek elköltésre. Ezeket a pénzeket csak beruházásokra lehet fordítani. A 2004-es évi költségvetésből 1.378.777.955 lej jött át a 2005-ös költségvetésbe. Ebből 650 millió lej a megépítésre kerülő szociális konyhára, 650 millió lej a tűzoltó épület befejezésére és az önkormányzati épület központi fűtésének kivitelezésére, 320 millió lej a CEC épületének megvásárlására és 408 millió egy buldoeszkavátor megvásárlására lesz költve.

A fent említetten kívül a 2005-ös évi költségvetés az alábbiak szerint van megtervezve és megszavazva: Az önkormányzat saját bevétele 1.499.797 000 lej
Az államtól visszaosztott bevételek 12.536.203.000 lej
Összesen 14.036.000.000 lej

Kiadások:

Önkormányzat

személyi költségek	1.798.000.000 lej
anyagi költségek	512.000.000 lej
Oktatás	
Személyi költségek	4.792.333.000 lej
Anyagi költségek	1.253.396.000 lej
Ösztöndíjak	17.500.000 lej
Kultúra	
Személyi költség	204.000.000 lej
Anyagi költség	286.000.000 lej
Szállítás	50.000.000 lej
Szociális aszisztencia	
Szociális segély	1.046.771.000 lej
Mozgássérültek gondozóinak fizetés	1.279.000.000 lej
Házi beteggondozás	216.000.000 lej
Gyermekvédelem	63.000.000 lej
Községgazdálkodás	
Utak javítása	420.000.000 lej
Közvilágítás	310.000.000 lej
Más fejlesztői tevékenységek	1.150.000.000 lej

Más költségek 8.000.000 lej

Az önkormányzat anyagi költségeiben a mindennapi működés anyagszükségletei mellett a következő tételek tartoznak bele: az önkormányzati alkalmazottak továbbképzése, nyomtató-, bútorzatvásárlás, a kistérségnek és a Központi fejlesztési régióba befizetendő tagságdíjak.

A kultúra anyagi költségei az alábbiak: 32 millió lej a hagyományos bállok megszervezésére, 10 millió alkalmi javításokra, 20 millió konyhai bútorzatra, 50 millió az egyház támogatására, 58 millió sportra, 25 millió a LIE-nek, 45 millió a Kákvirágnak, valamint a fúvószenekar oktatójának, Köllő Feri bácsinak a tiszteletdíja.

A más fejlesztési tevékenységek az alábbiakból épülnek fel: 800 millió a Kírulysarki iskola befejezésére, 30 millió a sportöltöző felújítására, 100.000 lej családonként a vízhálózatok rendbetételére, Lövéteről egy dokumentumfilm elkészítésére 65 millió lej, székérszín kialakítására a Tájháznál 15 millió lej, szállítás a testvértelepülésekre 60 millió lej, Falunapra 60 millió lej.

Az iskola anyagi költségei az alábbiak: az ablakok termopán ablakra cserélése, villanyvezetés rendbetétele, WC kialakítása a belső iskolánál, számítógéplabor felszerelése, favásárlás és meszelés.

Mivel az önkormányzat költségvetése nyilvános, bárki, akit érdekelnek a meg nem jelent részletek pontosan, megtalálja az önkormányzatnál.

Február

A februári tanácsgyűlés napirendi pontjai:

1. A 2005-ös kitermelhető fameny-

nyiség felhasználásának jóváhagyása

2. Az alpolgármester továbbképzési tanfolyamon való részvételének kifizetése

3. A polgármesteri hivatal valamint az alárendelt egységek létszámkeretének jóváhagyása

4. A legelőtestek feljavítási lehetőségére vonatkozó javaslat jóváhagyása

5. A legeltetés újrászervezésére vonatkozó határozati javaslat jóváhagyása

6. A civil szervezetek illetve egyház támogatásának jóváhagyása

7. Különfélék

A 26/1996-os erdészeti törvény és a 1325/2004-es kormányhatározat értelmében a kitermelhető famennyiséget és annak felhasználási területét a képviselőtestület határozatban kell elfogadja. Így határozat született az alábbiak szerint: 137,2 m³ fa kerül 2005-ben kitermelésre az 54,57 ha önkormányzati területről a tavalyi 46 m³-el ellentétben. Ennek a fának egy része biztosítja az önkormányzat, a kultúrotthon és a könyvtár téli tüzfáját, a másik része elárvereződik, melyből kifizetik az üzemtervezés költségeit, ami kb. 14-15 millió lej, az erdő őrzésének díját, ami 19 millió lej, és az ez feletti bevételt a 2003, 2004-es bevétellel együtt, ami kb. 105 millió lej a középületek és az adminisztratív területek telekkönyvezésére fordítják.

Abból a megfontolásból kiindulva, hogy Györgylőrincz Ernő alpolgármester az, aki most került be a közigazgatás végrehajtási területére, egy polgármestereknek és alpolgármestereknek szervezett egyhetes továbbképzésen vett részt. Ennek a költségeit a költségvetésbe erre a célra befogott 30 millió lejből lehet fedezni. Az képviselőtestület határozatot fogadott el a képzés 9 millió 900 ezer lejes költségeinek kifizetésére.

A harmadik napirendi pont előterjesztése értelmében az önkormányzat személyzeti keretét újabb három személlyel kellene bővíteni. Erre egy részt azért van szükség, mert egyre több feladatot kapnak vissza az önkormányzatok a központosított rendszerből, másrészt mert jelenleg nincs, aki a külső pénzforgások felkutatásával és megnyerésével foglalkozzon. Továbbá azért is szükséges a keretlétszám növelése, mert enélkül szükség esetén sem lehet senkit semmilyen munkakörben alkalmazni az önkormányzatnak - magyarázta a tanácsosoknak a polgármester. Bár voltak ellenérvek - "csak kettőt fogadjunk el"

, de a tanácsosok végül azzal a kikötéssel, hogy a polgármester amennyiben versenyvizsgát szeretne kiírni valamelyik munkakör betöltésére, előzetesen egyeztet az képviselőtestülettel, mind a három új munkakört mint lehetőséget egy ellenszavazat ellenében megszavazták.

Már a 18/1990-es törvény lehetőséget biztosított arra, hogy az önkormányzat feljavíthatasson legelőtesteket. Ebben lehetőség van vizes területek lecsapolására, itatóhelyek kialakítására, legelőtesteken áthaladó utak feljavítására és maguk a legelők feljavítására. A polgármester szavaival élve "ennek a lehetőségnek a kihasználását eddig Hargita megyében vagy titkolták, vagy a politika nem akarta, de most ígéret van arra, hogy a lövétei legelőre is jut ebből a pénzből". Bár a lehetőség pontos kivitelezése még nem ismert, az önkormányzat határozatot fogadott el 4-500 ha legelőtest felújítására. A pontos kivitelezésről a polgármester és a közbirtokosság a továbbiakban egyeztet, mivel a legelők a közbirtokosság tulajdonában vannak.

A legeltetés újrászervezése értelmében a legeltetési idény április 15. és november 25. közé van behatárolva, a pásztorokat március 15-ig kell megfogadni, a határozatban leírtak kivitelezéséért a polgármester felel, a szabályzat betartását egy bizottság vitelezi ki is tartatja be. A képviselőtestület által elfogadott szabályzatot teljes formátumban az önkormányzat az érdeklődők rendelkezésére bocsátja.

A képviselő-testület határozatot fogadott el a civil szervezetek és egyházak részére, a költségvetésben támogatási céllal befogott összegek kiutalására. Ennek értelmében a sport 58 millió lejt kap a helyi költségvetésből, melyből 3 millió lej a benevezés költsége, 50 millió szállítási költsége és 5 millió lej egy Homoród kupa megszervezése. A Kákvirág egyesület 45 millió lejt kap, melynek elköltésének pontos irányait az önkormányzat nem szabta meg. A Lövetei Ifjak Egyesülete 25 millió lej támogatásban részesül, melyből 15 millió lejjel a Lövetei Kiáltót támogatják, 5-5 millió lejjel a Föld napja környezetvédelmi rendezvényt és a karácsonykor megrendezésre kerülő XI. Ki Mit Tud kulturális vetélkedőt.

A külömfélék keretén belül Mihály Lajos kérte, hogy az önkormányzat tegyen le az Orange mobiltelefon-társaság irányába egy kérést, mivel már történtek egyeztetések annak érdekében, hogy erősítsék a jelt Lövétén.

A polgármester az alábbiakról tá-

jékoztatta a tanácsot:

A Kirulysarki iskola munkálatainak befejezésére az önkormányzat szerződést kötött 622 millió lej + Tva értékbe, ami 743 millió lej. A vállalkozó ígéretei szerint az épület május 15-én átadható lesz használatra. Van egy árajánlat a tűzoltószin befejezésére, de nem megfelelő. A Fazakas András cégjén keresztül Ausztriából 405 millió lejért vásároltak egy buldoeszkatort. A hótalanítási munkákat elég jól sikerült megoldani, de a jövőre szükség lesz egy félfüggesztett hóekére. Január 28-án a Megyei Tanács a 132-es útra leadott egy pályázatot, de bizonytalan, hogy nyerni fog. A Vargyas-völgy villamosítását célzó licit február 23-án kerül sor. A Szarvasmarhatartó Egyesület a tej felvásárlására szerződést kötött a homoródiakkal 7.400 lejes alapárral a 3,5 %-os zsír és az 1028g-os fajsúlyú tejre. Január egytől csak az EU-s normáknak megfelelő tejcsarnokból szabadna a tejet felvásárolni, de mivel nagyon kevés tejcsarnok felel meg ennek a követelménynek, ezt meghosszabbították 2006. január 1-ig. A 101 ha erdő érdekében panaszszal fordultak az új prefektushoz, de egyértelmű határozott választ még nem kaptak, hogy miként rendezhető ennek a tulajdonnak a dolga. Az 1/2000-es törvény 46. mellélete értelmében a Kirulyi erdészház visszacszerzésének ügye a prefektúránál van, így várhatóan hamarosan visszakerül az a közbirtokosság tulajdonába. Hargita megye Románia nyolc más megyéjével együtt egy kísérleti program keretén belül megpróbálja bevezetni az iskolák működtetésébe az EU-s normatívákat. Így visszaállítják az Iskolaszékek intézményét. Ebbe a programba a Lövetei Székely Mózes Általános Iskola is benne van. A telekkönyvi hivatal átkerül a kataszteri hivatal hatáskörébe, így telekkönyvi másolatot csak közjegyzőn keresztül lehet kérni, és csak maximum öt napra érvényes.

Az alpolgármester felkérte a tanácsosokat, hogy a traktor és a buldoeszkatort kihasználásáról a következő tanácsülésig gondolkozzanak. Továbbá szükséges lenne egy szolgáltató cég létrehozása, mert sok esetben segítené és könnyebbé tenné az önkormányzat munkáját.

Attól eltérően, hogy néhány tanácsos nem tartja tiszteletbe társait és mindenki szavába vágva beszélget sokszor csak azért, hogy az ő hangja legyen hallható, egy elég operatív gyűlés volt a februári.

Lázár László

Farsangzárás

"Talpig székely volt az édesapám is ...
Székely érzés maradt róla reám is"

Sokat hangoztatott és talán még többet vitatott dolognak kelle-
ne lennie, mondhatni parancsba is
lehetne foglalni: "őseidnek hagyomá-
nyait, szokásait, ünnepeit
tartsd meg és ápoljad". Ennek a
gondolatnak próbált eleget tenni
Lövete népe a farsang idején.
Ezért (és sok más egyébért) gyűl-
tek össze falunk szülőttei a kor-
társtalálkozó alkalmával, és aho-
gyan elmondták az 50 évesek: le-
hetünk bármennyire szétszóródva
a világban (hiszen közülük is csak
29-en élnek Lövétén) találkozni
ide kell jönni, mert Lövete a vilá-
gon csak egy van.

Lehetett látni, hogy az embe-
reknek nem elég a pénz, a jó élet,
belülről valami hiányérzetük van a
szülőfalu iránt, és ezért sokan a
találkozók és ünnepeink idején
megragadják az alkalmat és haza-
jönnek megnyugodni, majd feltöl-
tődve ismét visszatérnek, a lét-
fenntartáshoz nagyon szükséges
munkához. Ehhez a gondolathoz
tartozna az egyik székely kapu fel-
irata Alcsíkon: "Házad lehet akár-
hol,

De hazád csak itt van"

Rövid volt az idei "fásáng", és
egymás után pörögtek az esemé-
nyek. Az 50 éves bál után meg-
kezdődött a farsangzáró hét.
Lövete népe mondhatnánk kicsitől
nagykorúig jelesre vizsgázott, hi-
szen óvodás kortól egészen a
nyolcvanas korig részt vett hagyomá-
nyos rendezvényeinken, és ké-
pesége szerint próbálta mindenki
széppé tenni ünnepeinket.

Bebizonyított tény, hogy egy-
más nélkül nem léteznénk. Hiába
minden munka, ha a nagyérdemű
kedves közönség nem jelenik meg
a Népházban. Es itt érett be a
munka gyümölcse, amikor műked-
velőink telt ház előtt mutathatták
be egyszerű, de szívből jövő mű-
soraikat. Még a kívülállók is tiszte-
lettel szemlélték a húshagyókeddi
felvonulásunkat, hiszen egy autó-
busz sem próbálta megszakítani a
székelyruhás fiataljaink táncát a
hidakon. Aztán következtek a far-

sangzárás utolsó órái, amikor di-
ákjaink-fiataljaink töltötték be a
termet, és nem nagyon engedték
pihenni kedves zenészeinket, akik
tiszteleggel helytálltak a négy
bálban.

Még belefért a délutánba a le-
génybíró-választás, és így régi
rend szerint (utánaérdeklődve idő-
seinktől) hat legényt választottak
maguk közül a fiatalok, hogy le-
gyen képviselőjük a rendezvénye-
ken, és ők is szervezhessenek öt-
leteik alapján. Nem maradtak el a
hagyományos táncok sem, így
sorba táncolták a gólyát, a ping-
vint, a seprútáncot, és a fiatalok-
nak újabban idetartozik a kacsa-
tánc is. Nem hiányzott egy bálból
sem a virtusoskodás úgy a legé-
nyek, mint a leányok részéről,
megmutatták, hogy asztal tetején
is eljárják a verbunkot, sőt a végén
már egy pár is elfért a kis asztal te-
tején. Tisztelettel állottak vigyázz-
ba az ifjak (nem zúgolódva), ami-
kor húshagyókedden tizenkettőkor
felcsendült a Székely Himnusz,
majd egy kis beszélgetés, és el-
csendesült a február nyolcadikáig
zajos, de ünnepbe öltözött Nép-
ház.

Külön megköszönjük szponzo-
rainknak, támogatóinknak, hogy
annyi meglepetéssel szolgálhat-
tunk egymásnak, nevüket tiszte-
lettel olvashattuk a színpadi füg-
göny két oldalán, szám szerint
30-an voltak az idén.

Egy kisebb csoportnak nem ért
véget még a megpróbáltatás, hi-
szen február 12-én részt vettünk a
VII. Homoród menti Népdalvetél-
kedőn Szentegyházaskfaluban,
ahol az öttagú küldöttségünk (Lá-
zár Albert, Gábor István, Mihály
Zsanett, Bence Orsolya és Orbán
Magdolna) tovább öregbítette
Lövete nevét és népdalszeretét.

Nem aludtak ki a villanyok a
Népházban, hiszen elkezdődtek a
tánc csoport minden korcsoportjá-
ban a próbák, beleértve az I-VIII
osztályosokat is, hogy húsvétra új
műsorral lephessék meg szerettei-
ket. Mi nem tehetünk mást, mint a
jó Isten áldását kérni munkájukra,
és bízunk abban, hogy aki bele-
kóstol a hagyományaink ápolásá-
ba, nagy korában sem felejt el
azokat, és ha alkalma adódik, nem

gondolkodik, hogy fel vegye-e
vagy sem a székely ruhát.

Szüleinktől és nagyszüleinktől
pedig nagyon szépen kérjük, állja-
nak fiataljaink mellé, és vegyék
elő a megkérgesedett székely
csizmákat, hogy új élet költözzön
beléjük, és örömmel mondassák
el egymásnak: az én csizmámban
táncol a gyermekem, az unokám,
és így megértik gyermekeink,
hogy a népszokás, a hagyomány
az a dolog, amelyet nem pénzbe
mérnek, hanem örökölnék, tanul-
nak, és majd ők is továbbadnak.
Viszont ezekért áldozatot kell hoz-
ni, és nemcsak reméljük, hanem
tudjuk, meghozzák az áldozatokat
falusfeleink.

Lázár Béla

Farsangi humor

-Édesapám, annak a nagy tinóknak
s a kicsiny borjúknak miért kötötte a
nyakára azt a szép kicsi rézcsengety-
tyűt? - kérdezte a gyermek az apjától.

-Azt azért, hogy ha valamelyik el
talál tévelyedni az erdőn a csordában,
vagy másutt odalesz valahová, annak
a kis csengettyűnek a hangjáról meg-
tudjuk, hogy hol bódorog, s így könny-
en megkaphatjuk.

-Óh, édesapám- mondta erre a le-
gényke-, kössön édesanyámnak is
egy kicsi csengettyűt a nyakára, hogy
kapjuk meg másszor, mert míg édes-
apám szekerességen volt, úgy odalett
volt valahová, hogy mi eleget keres-
tük nénémel, mégsem kaptuk meg
sehol.

Egy menyecske férjez menetele
után három hónappal elhagyta a férjét
és hazament a szülői házhoz. Mikor
az édesanyja arra kényszerítette,
hogy menjen vissza az urához, csak a
vállát vonogatta:

-Bizony nem megyek én, mert a
férjemnek semmiképp sem tetszem.
Ha beszélek sem tetszem, ha hallga-
tok sem tetszem, ha járok sem tet-
szem, ha ülök sem tetszem.

-Hát, leányom- kérdezte az anyja-
ha dolgozol valamit, úgy tetszel-e?

-Úgy még nem próbáltam- felelte a
derék gazdaasszonynak való.

Tiboldi István gyűjtéséből válogatta
Mihály János

Iskolai hírek

-2005. február 5-én rendezték meg a szentegyházi Tamási Áron Általános Iskolában a körzeti matematika tantárgyversenyt, melyen iskolánk diákjai (V. Á: Fazakas Szabolcs, Mihály László; V. B: Demeter Attila, Korodi Szende; VI. Á: András Tünde, Balázs Zsuzsanna; VI. B: Márton Rita; VII. Á: Györgylőrincz Tünde, Mihály Réka, Orbán Ildikó Tünde; VIII. Á: Gergely Angella, Mihály Kinga; VIII. B: Egyed Noémi, Lázár Enikő) is részt vettek. Tanulóink közül Lázár Enikő II. helyen végzett, míg Egyed Noémi dícséretbe részesült.

-2005. február 12-én került sor, a székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceumban a körzeti hittan tantárgyversenyre, hol Silye Ede VII. B. osztályos tanulót dícséretben részesítették. Mihály András VIII. Á. osztályos tanulóink első helyen végzett s így részt vesz a Gyulafehérvári egyházmegye szervezésében sorra kerülő megyei szintű tantárgyversenyen is, melynek helyszíne Sepsiszentgyörgy lesz. Sok sikert kívánunk neki!

-Február folyamán megtörtént a beiratkozás a 2005/2006-os tanévre. Az óvoda kezdő csoportjaiba összesen negyven gyereket (ebből hetet a pósfalusi óvodába) írtak be a szülők. Továbbá, az iratkozási adatok tükrében, harmincegy (ebből egy a pósfalusi iskolába) gyerek kezd meg az első osztályt a következő tanévben.

Utcakereső

Keresd meg a felsorolt utcaneveket az ábrán (bármilyen irányba), húzd át őket, és a megmaradt betűkből szintén egy lövétei utca nevét rakhatod ki. Ezt írd a szelvényre!

Jó keresgélést!

Csató, Demeter, Égei, Fő, Gábos, Gál, Kardé, Kicsi, Malom, Márton, Motros, Sópástya, Szócs,

R	E	T	E	M	E	D	S
M	R	C	S	A	T	Ó	Z
O	T	M	L	G	P	F	Ő
L	O	Á	I	Á	P	É	C
A	S	R	S	B	G	G	S
M	O	T	R	O	S	E	C
Ő	Y	O	I	S	C	I	K
A	K	N	K	A	R	D	É

Név.....

Osztály.....

Házzszám.....

Keresztretjvény megfejtése

Műveltségi teszt diákoknak II.

1. Honnan származik a bors?

- A Észak-Amerika
- B Dél-Amerika
- C Afrika
- D Ázsia

2. Ki írta "A borozó" című verset?

- A Arany János
- B Kányádi Sándor
- C Petőfi Sándor
- D Kölcsey Ferenc

3. Melyik futballcsapatban játszott a 92-szeres válogatott Fazekas László?

- A Vasas
- B Újpest
- C Bp. Honvéd
- D Ferencváros

A megfejtéseket Mihály János tanár úrhoz jutassátok el. Határidő 2005. III. 10. A helyesen válaszolók közt könyvjutalmat sorsolunk ki!

Házzszám.....

Név.....

1.....

2.....

3.....

Mihály János:

A lövetei római katolikus egyházközség története

15. rész

Minden egyházközség rendelkezik kisebb-nagyobb levéltárral. Itt lappanganak egy-egy település pótolhatatlan értékű helyi forrásai, amelyek elsőrendűen fontos adatokat tartalmaznak a történeti kutatás számára, a művelődés- és társadalomtörténet, hely- és családtörténet, valamint az egyre fontosabbá váló ún. mikrotörténet megismeréséhez.

Az anyakönyvek általában a legrégebb egyházközségi iratok. Mint az 1824. évi jegyzőkönyvből kitűnik, a lövetei egyházközség levéltári anyagának zömét is a születési, házassági, halotti anyakönyvek tették ki. A Csató József Ferenc plébános által megkezdett és 1722-től vezetett kereszteltek nevét tartalmazó legrégebb anyakönyv (liber baptisatorum) sajnos nem maradt ránk, bár korábbi forrásaink megemlítik. Ez a Lövete XVIII. század első felének családi viszonyaira, népességére vonatkozó fontos forrás az idők viharában sajnos elkallódott, megsemmisült. A fenti leltárban szereplő anyakönyveket 1773-tól kezdtek vezetni, s jelentős helytörténeti, demográfiai, társadalomtörténeti, genealógiai, népegészségügyi és nem utolsósorban névtörténeti információkat tudhatunk meg belőlük.

Az egyházközségek talán egyik legfontosabb, elbeszélő, krónikás stílusban megírt iratfajtája a helytörténeti szempontból nélkülözhetetlen adatokat tartalmazó ún. historia domus ("háztörténet"). A lövetei historia domus egy nagyméretű, 40x25 centiméteres, kemény borítóval, sarkán bőrkötéssel ellátott napló, amely kisebb-nagyobb megszakításokkal az itt szolgált lelkészek egyházi nézőpontjából keresztül megfogalmazott feljegyzéseit tartalmazza. A fel-

jegyzések 1848-1989 között húnyomatát adják mind egyházi, mind pedig társadalmi szempontból az egyházközség belső életének, évenkénti sorrendben tárgyalva az adott év fontosabb egyházi és nagyvilági eseményeit. Tartalmának, a benne leírt eseményeknek, különböző feljegyzéseknek a teljes bemutatása egy külön tanulmány tárgyát képezhetné. Mi az alábbiakban az 1848-1849. évi székelyföldi eseményekhez szorosan kapcsolódó részletet ragad-

tunk ki belőle ízelítőül, mellyel - mindjárt az első lapon lévő rövid "egyháztörténet" után - a lövetei historia domus igazából kezdődik.

"1848.

1) Január 28-án volt a közönségre nézve, emberi emlékezetet felül haladó roppant nagy romlása; mely[et] egy Mihály Lőrinc pásztor ember [okozott], ki egy szomszédja s közeli rokonának nem tudhatni minő okokból származott bosszújából az előtt este a csürét meggyújtotta, valami lőporból készített gyúlékony anyaggal először lángba borította, és ekkor sikerült a fenn mulató ifjúságnak a tüzet eloltani. A fenn említett gyújtogató másnap 8 óraker újból próbálko-

zott lángba borítani szomszéd épületét s az egész községet, mint valami tűzözön lepte el, 300 gazda lett áldozata Mihály Lőrinc bosszújának. Fölülről kezdődött s az úgy nevezett Köcsuportig, házakat, gazdasági épületeket, szarvasmarhákat, lovakat, juhokat, hízott és rideg sertéseket, rengeteg számát emésztette föl a tűz. Eljöttek segítségre a szomszéd falukból az emberek, még egyetlen épületet sem tudtak megmenteni. Eléget a papi lak,

kántori lak, iskola, a templom földézete is mely cseréppel volt földve meg gyúlt, és az almásiak, kik a bezárt kar ajtaján betörtek mentették meg, hogy egészen el nem éget. Szomorú körülmény volt az is hogy a falu közt lefolyó víz nagyon vastag jég borította, és nem férhettek hozzá. Ez alkalommal ily szerencsétlenségre jutott szegény nép tél tűz idején kénytelenítettek családotól és megmaradt háziállataikkal, közelebb és távolabb községekben a jószívű emberbarátok könyörületeire szorulni, mert se gabonájuk, se szénájuk, se pénzek nem volt, kéregettek, koldultak és akként teleltek ki. Nagyon szerencsés körülmény volt az, hogy az isteni gondviselés [által], a nép ezen nyomorú helyzete, állapota, a korai tavaszodás által segítve volt, mert

mindjárt ápril[is] első hetében az egész természet virulni kezdett. Az elszórt nép, elhamvadt pusztá telkét fölkereste, és újra építkezéshez fogott. Az úgynevezett Vargaslázán gyönyörű szép fenyő lévén a falu felépülhetésére levágták, és mindenkinek határozat szerint adtak. 3 évig épültek s ekkor se volt az előbbi állapotához mérten fölépülve. Azon időben mikor a község tűz által ily siralmas helyzetébe volt, akkor néző előtt úgy tűnt föl, mint egy tágas rónaság, a helység.

2) Ugyan ezen évben készítettek, a község határára ősszel, az úgynevezett Csúfhegye tetejére nagyszerű akasztófát, a széki tisztség rendeletéből, amely a nép rettentésére szolgált, amikor

is az agyagfalvi gyűlésre menni vonakodtak a fiatal emberek.

3) Ezen évben nagyszerű kole-
ra volt ősz kezdetén, az akkori plébá-
nos ajánlotta a borvizek sűrű
italát, de semmi hasznát, nem
éreztek, a legjobb korúak, erőtel-
jesek férfiak és asszonyok haltak
el.

4) Mihály József nevű embert
az Ángyos nevű patakba tőkefa
vágáskor, hirtelen előállott szél és
esővel, a tőkefa agyon ütötte.

5) 1849. márciusba kezdődött a
nagyszerű katona sorozat. 18-30
évesekig a sok népet összeszed-
ték, egy részét vitték Tölgyes felé,
más részét Radnót felé. Ekkor
nyom nélkül eltűntek többen, lö-
vés által, lebetegedés miatt me-
lyet az éhség okozott sokan meg-
haltak. 11-ig zászlóalja 11 nap
semmit nem evett, az ellenség le-
zárása által. Akiket ekkor besorol-
tak, azok közül, akik elszöketek
megszabadultak, akik el nem
szökhettek, 8 év múlva szabadul-
hattak meg. Ugyan ezen évben
mintegy tíz muszka lovas járt a
községbe Ferencz Márton bírósá-
gába, jól tartották étel itallal, más-
nap reggel tovább mentek. Ugyan
ekkor az igások a községből töb-
ben Oláhfaluba parancsoltattak,
akik még Kolozsvárig is elhajtat-
tak, szekereket s marhájukat is
odahagyván a nyomorúság miatt
elszöktek. Gál Sándor egy éjsza-
ka, a katonáival, 4 ágyújával itt
hált s Oláhfaluba felment. A Kos-
suth bankjegyek nagyon sok em-
bert nyomorúságra, csak nem kol-
dusbotra jutottak. Ez évben, a
község abban állapodott meg a
helybéli plébános úrral, hogy a ke-
pét pénzben fizethessék, minden
béradó gazda 3 ezüst húszast fi-
zetett, Gergely János megyebíró-
ságába. A kántori illetéket a me-
gyebíró kifizette, a papi illetéket
magánál tartotta, s felváltotta Kos-
suth bankó pénzbe. Csakhamar
megváltozott, a Kossuth pénz, a
megyebírót berendelték Udvar-
helyre s elégették a pénzt, s a köz-
ségnek újra meg kellett fizetni a ke-
pét. Ugyan ezen évben volt a nagy
marhadög szeptemberbe elkezdő-
dött, s tartott novemberig. Az el-
hullott állatokat Kerekmezőbe, két
gödörbe ásták el, 372 darab szar-
vasmarha pusztult el."

Pedagógiai lexikon

Hagyomány

A nemzedékről nemzedékre,
az iskolában a nagyobbakról a ki-
sebbekre, a családban a nagyszü-
lőkről a gyermekekre szálló szo-
kás (tradíció). Elsősorban a nép
életében (népszokások) és a nép
művészetében találunk értékes
hagyományelemeket, de találko-
zunk a hagyományörző szándék-
kal az egyes családokban, isko-
lában, munkahelyeken, a sport-
ban stb. A hagyományok őrzése,
ápolása minden nemzet legszebb
feladatai közé tartozik. Az iskola a
hagyományok őrzésére, tiszteleté-
re nevel, ez jelenti a történelem
nagyjaira, a helység szülőiteire
való rendszeres megemlékezést,
a népszokások megtartását, a he-
lyi jellegzetességek kiemelését. A
családi hagyományok egy-egy
eszme elfogadására, értékes tulaj-
donság fokozott fejlesztésére, az
érintkezés szép formáinak gyakor-
lására ösztönöznek.

Hajlam

A hajlam az emberrel vele szü-
letett anatómiai-fiziológiai adott-
ság valamilyen cselekvésre, mint
pl. a zenei hajlam vagy sporttevé-
kenységre való hajlam. A hajlam-
ból az élet során a megfelelő tanu-
lás, tevékenység és személyiség-
fejlődés következtében képesség
illetve tehetség válhat. A szerzett
képességek ismét visszahatnak a
hajlamra: erősítik, megszilárdítják
azt. A hajlamok szükséges, de
nem elégséges feltételei a képes-
ségek kifejlődésének. A vele szü-
letett zenei hajlam pl. azt jelenti,
hogy a gyermek érzékeny, fogé-
kony a hangok, a ritmus iránt, s
ezek figyelme, érdeklődése kö-
zéppontjában állnak. Ha viszont
nincs alkalma éneket, zenét hall-
gatni, sem aktívan énekelni vagy
zenélni, úgy adottságai sem fej-
lődnek ki, hanem elsorvadnak.
Ugyancsak elapadhat mindenféle
értékes hajlam az olyan gyermek-
ben, aki érzelmileg elhanyagoltan,
erkölcsi tartás nélkül nő fel.

A gyermekek fejlődésük során

általában gyakran változtatják
kedvenc tevékenységeiket. Ezen
nem kell csodálkozni, a velünk
született hajlamok igen sokrétűek,
rugalmasak és sokféle képesség
kibontakozására adnak alapot.
Nem szabad a gyermeket kizáró-
lag egyfajta tevékenységre szorí-
tani, hanem minél szélesebb kör-
ben kell hajlamait kifejleszteni, hi-
szen minden újfajta aktivitás ér-
tékemelkedést jelent a gyermek-
nek, és önbizalmát növeli.

A nehezen nevelhető, problé-
más gyermekek ún. vele született
rossz hajlama a szülők és nevelők
kényelmes, a felelősséget elhári-
tó kifogásának tekinthető. Pszi-
chológiai kutatások bizonyítják,
hogy bűnözésre, társadalomelle-
nes magatartásra való hajlam
nem létezik, ilyen bonyolult tulaj-
donságok csakis az egyéni élet
folyamán - a nevelődési körülmé-
nyek hatására - alakulnak ki.

András Magdolna óvónő

Farsangi humor

Egy oláhfalvi ember deszkát
vitt eladni kisfiával Segesvárra.
Útközben szekere bedült az
árokba. Két társa odaérkezve,
helyreigazították a szekeret. A
szekeres továbbindulva mond-
ta a kisfiának:

-Minket mégis kisegítte a
bajból a jószerencse:

-Minket bizony nem a jósze-
rencse - mondta a fia -, mert
minket Pistabáék.

-Már három hete, hogy isko-
lába adtalak téged s odajársz -
mondta az apja a kicsiny fiá-
nak - s szeretném tudni, tudsz-
e valamit, ragadott-e rád vala-
mi?

-Ragadt bizony rám- mondta
a fiú-, bementem volt a tanító
bácsi veteményes kertjébe, s
annyi bojtortján ragadott rám,
hogy alig győztem letépni ma-
gamról.

Ladó Lajos:

Zászló a fahegyiben

Ahogy a vendégek elmentek, mindjárt felfedeztem, hogy egy dobozt ott felejtettek. Felkapom és futni kezdek. Jön egy szekér s kérdelem: az autót hol látta?

- Eddig Oláhfaluban van - feleli ő.

No, akkor nem futok, hanem kinyitom a dobozt. Ki is bontom s hát mi van benne? Egy kicsi magyar zászló, egy zsebkendő és egy darab Elida szappan, s még valami kerek doboz és benne olyan finom lisztpor: megnyalintom nem-e úri só, de se só, se liszt nem volt, hanem púder. S még volt egy fogkefe s olyan üvegformában valami, ezzel a felirattal: "Kalodont".

Ezek voltak a dobozban.

Szépen visszaraktam mindent, csak a zászlót nem. Gondoltam én, hogy felszegezem a ház tetejébe. Mikor fel akartam szegezni, én is mást gondoltam: veszem a kis fészém, amelyiket muszáj-vágónak hívtam, elmegyünk ki a tetőre, oda,

hol a fenyőfa-deszka cégtábla volt.

De a Hargita felett valami nagy fekete felhő ott volt és igen borús idő volt: na mindjárt esni kezd...

Felmászok az országút mellett egy nagy fenyőfára, egészen a hegyéig, levágom a hegyét és a zászlót felszegezem, de jó erőssen, hogy a vihar ne hogy letépje. És avval lejttem félig és azon alól minden ágat ügyesen levagdaltam, nehogy oda senki fel tudjon menni.

Amikor az utolsó ágat levágtam, hát még a nap is kisüt, hogy megnézze, mit csináltam!

Az ágakat egyrakásba hordtam és búcsút intve, ott hagytam őt.

Mintha szellemek fújták volna, olyan szépen lengett az akkori napsütésben, s mintha kiáltotta volna fennhangon:

-Itt van Udvarhelyszék és Csíkszék határa, amely Erdélyország büszkesége!

Mi? Talán a vén Hargita!

Hazaballagtam és elhatároztam, hogy pityókalevest főzök.

(Erdélyi Helikon 1931/4)

Anyakönyvi hírek

2005. január

Keresztelés:

1. Péter Balázs Kitti
2. Mihály Krisztina
3. Kelemen Szidónia
4. György Szabolcs
5. Gábos Karola
6. Ferencz Erzsébet Barbara

Temetés:

1. Ladó Miklósné Anna
2. Forgács Lajos
3. Bugja Alajosné Anna
4. Mihály Domokosné Teréz
5. László Csaba
6. Mihály Andrásné Rozália
7. Mihály Lajosné Julianna

Házasságkötés:

Dajka Mózes-György Anita

Értesítés

Felhívjuk a lakosság és a községben működő intézmények, kereskedelmi egységek figyelmét, hogy 2005. januártól hívható a katasztrófák, tüzesetek, mentők, rendőrség egységes sürgősségi hívószáma, a **112**. A hívások összesítése, ellenőrzése és bármilyen sürgősség esetén a gyorsabb közbeavatkozás érdekében volt szükséges létrehozni egy egységesen hívószámot.

Ez a hívószám mellett természetesen tovább működnek a régi, megszokott hívószámok is:

- rendőrség
112 valamint 955

- tűzoltóság
112 valamint a 981

- mentő
112 valamint 961

Kiadja a *Lövetei Ifjak Egyesülete*
a *Lövetei Közbirtokosság*
és a *Select Metiennplast kft*
támogatásával
Nyomja a *ROTAPRINT* nyomda

A szerkesztőség nem
minden esetben ért egyet
a cikkek tartalmával!

Szerkesztőség: *András Mónika, András Kinga, Lázár László, Mihály János*
Munkatársak: *Lázár Béla, András Magdolna*

Szerkesztőség: 537140 Lövete Gábos utca 140, Tel/Fax: 004-0266-220992, ltamas@nexta.ro